

Digitalizované české knihy budou nadále přístupné veřejnosti

21. 12. 2023

Praha, Klementinum: Národní knihovna České republiky se dohodla s kolektivními správci Dilia a OOA-S na pokračování zpřístupnění digitálního obsahu v režimu děl nedostupných na trhu.

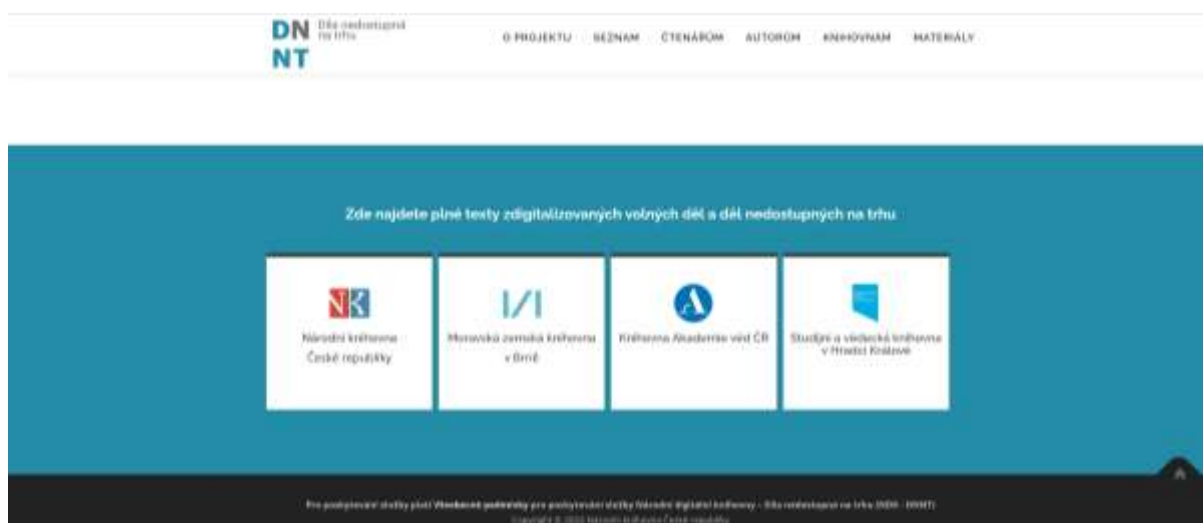
Národní knihovna České republiky a kolektivní správci autorských práv [Dilia](#) a [OOA-S](#) uzavřeli v úterý 19. prosince 2023 po více než ročním vyjednávání pokračování svého licenčního ujednání, které umožní i v období let 2024 až 2026 zpřístupnit širší obsah digitálních dat v režimu děl nedostupných na trhu (dále i „DNNT“). Díky mimořádné finanční a organizační podpoře [Ministerstva kultury ČR](#) tak budou moci studenti, pedagogové, vědci i široká veřejnost bezplatně využívat starší české publikace v prostředí internetu. Jedná se o klíčovou službu v oblasti zpřístupnění českého písemného kulturního a vědeckého dědictví v digitální podobě a zároveň i o mimořádnou aktivitu podporující vzdělávání i výzkumné činnosti. Sekundárním efektem je i posílení motivace autorů vytvářet nová díla.

Registrovaní uživatelé knihoven tak budou mít i v příštích třech letech zabezpečen prostřednictvím Národní digitální knihovny plnohodnotný přístup k digitálnímu obsahu novodobých bohemikálních fondů spadajících do výše uvedeného režimu. Jde zejména o české knihy vydané do roku 2003. Celkem se jedná o více než 150 000 titulů, které nejsou dostupné na knižním trhu, ale jsou chráněny autorským právem. Přístupné budou také noviny a časopisy vydané do 2013 včetně. Licence umožňuje jejich zpřístupnění za stejných funkčních podmínek, jak tomu bylo v období let 2019 až 2023. Tyto dokumenty je možné číst, ale nelze je stahovat nebo tisknout. Díky systematické digitalizaci novodobých fondů se bude navíc počet dostupných dokumentů postupně rozšiřovat.

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

tisková zpráva

Obr. č. 1: Portál děl nedostupných na trhu (<https://dnnt.cz/>).

Díla nedostupná na trhu jsou přístupná prostřednictvím portálu DNNT na adrese <https://dnnt.cz/>. Dostupný obsah zprostředkují digitální knihovny provozované Národní knihovnou České republiky, Moravskou zemskou knihovnou, Knihovnou AV ČR a Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové. Připravuje se zapojení dalších knihoven. Podmínkou přístupu je, aby byl čtenář registrován v některé knihovně. Data o dílech včleněných do systému jsou dostupná prostřednictvím webové aplikace Seznam děl nedostupných na trhu (<https://sdnnt.nkp.cz>), který je zároveň národním poskytovatelem dat do evropského rejstříku děl nedostupných na trhu EUIPO (<https://euipo.europa.eu/out-of-commerce/#>).

The screenshot shows the DNT (Digitally Not Available) section of the National Library of the Czech Republic website. At the top, there are five colored boxes representing different categories of unavailable works:

- Stav Závazek** (Status Obligations): 589817 zámenů
- Stav Vyřazení** (Status Exclusion): 17423 zámenů
- Stav Důl používáno jako název** (Status Name Used): 31687 zámenů
- Licence Licence pro online přístup** (License for online access): 584222 zámenů
- Licence Licence pro tiskový přístup** (License for print access): 37282 zámenů

Below these boxes is a navigation menu with options like "Aktuality", "Čtenářům", "Nabízetelné práce", "Kritikování", "Popis API", and "Technická podpora".

The main heading is "Seznam děl nedostupných na trhu" (List of works unavailable on the market). Below it, the text explains what DNT means:

Co jsou to díla nedostupná na trhu?

"Díla nedostupná na trhu" (zkráceně „DNT“) se určují podle Autorského zákona (§ 57). V tomto smyslu jsou díla nedostupná na trhu:

- díla obsažená v databázi ČR, včetně děl do nich vložených nebo začleněných nebo tvořících jejich nedílnou součást (tedy knižnicí apod.)
- pro která byl uvolněn (neustálen právek), knihovnou nebo kolektivním správcem podán návrh na zařazení do seznamu děl nedostupných na trhu uvedeného na webu Národní knihovny, a
- jejichž užití není možné především prostředkem profesionálních nebo licenčních podmínek, které vykládají možnost označit je za nedostupná na trhu (například možnost zakoupení e-knihy), a
- která nebyla možná v důsledku shodných nebo obdobných vyjádření (§. včetně sdělení, a to i zmatečného nebo elektronického vydání) ve lhůtě 6 měsíců od podání návrhu, při splnění podmínek uvedených v §. 57 a za obvyklých podmínek opatřit za úplatu v běžné obchodní síti, a
- která byla na tomto základě Národní knihovnou zařazena do seznamu děl nedostupných na trhu, přičemž autor (neustálen právek) nevyžádá Národní knihovnu k vyřazení svého díla a z návrhu nebo ze seznamu děl nedostupných na trhu.

Pozn: Poprvé díla v AŽ se konkrétně odlišuje od knihovnické terminologie, která by používala spíše termín "provoz".
Přítel knihovny digitálních knihovny a děl nedostupných na trhu viz DNT

Obr. č. 2: Seznam děl nedostupných na trhu (<https://sdnnt.nkp.cz>).

Tisková mluvčí Národní knihovny ČR
Mgr. Martina Košanová
Ředitelka Odboru komunikace
+420 602 811 320
martina.kosanova@nkp.cz
www.nkp.cz